

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานทางการบริหารที่สำคัญมี 4 ประการคือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารนั้น ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ตลอดจนคุณภาพของปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว การขาดปัจจัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่อาจทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพเต็มที่ไ้

ในด้านการบริหารการศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในอันที่จะบริหารงานในสถานศึกษาให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี 5 ประการตามประเภทของงานคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ การบริหารงานกิจการนักเรียน และการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน (นิพนธ์ กินาวงศ์ 2526 : 68) ซึ่งในการบริหารงานแต่ละด้านจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรพื้นฐานทั้ง 4 ประการคือ คน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดการ การดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องการเงินนั้น นิยมจัดอยู่ในการบริหารงานธุรการซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปฏิบัติงานในเรื่องการบริหารงานธุรการและการเงินในระดับมาก (สมคิด จุ่มทอง 2528 : 126) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานทางด้านการเงินมีระเบียบปฏิบัติมากและมีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เสมอ การปฏิบัติที่ผิดระเบียบทางการเงิน นอกจากจะได้รับความเสียหายต่อทรัพย์สินจะต้องรับผิดชอบทางแพ่งด้วย แต่ก็ยังปรากฏว่ามีการกระทำผิดอยู่มาก ทั้งที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ(ป.ป.ป.) ได้รายงานคณะกรรมการว่า การใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาในสถานศึกษา มีการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นจำนวนมาก เพราะระเบียบที่มีไม่รัดกุมเท่าที่ควร และในการนี้คณะกรรมการว่า การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการพิจารณาปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาใหม่ โดยยึดตามข้อเสนอของ ป.ป.ป. 3 ประการ คือ

1. ให้สถานศึกษาที่รับเงินไว้ทุกประเภทเป็นกรรมสิทธิ์หรือไม่เป็นกรรมสิทธิ์ก็ตาม จัดทำบัญชีรับ - จ่ายตามระเบียบของทางราชการไว้ทุกกรณีอย่างเคร่งครัด
2. แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2520 โดยแก้ไขค่านิยามว่า เงินบำรุงการศึกษา ให้ครอบคลุมถึงรายรับทุกประเภทของสถานศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้สถานศึกษาทั่วไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลัง ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. เสนอ
3. จัดทำคู่มือสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางการเงินและบัญชี พร้อมทั้งให้มีการอบรมอย่างทั่วถึงและจัดให้มีการตรวจสอบภายในโดยมีผู้ตรวจสอบตามกำหนดเวลาอย่างเคร่งครัดสม่ำเสมอ (ป.ป.ป. 2529 : 29 - 30)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้รายงานถึงผลการดำเนินงานทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูประจำปีงบประมาณ 2529 โดยมีข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษากระทำผิดวินัยเกี่ยวกับการเงิน จำนวน 18 ราย (ก.ค. 2529 : 15)

จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญและดูแลการบริหารงานด้านการเงิน เพื่อให้มีการปฏิบัติและใช้จ่ายอย่างถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด

และในการบรรยายเรื่อง "บทบาทและความต้องการงานวิจัยของกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ" ณ ห้องสัมมนา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2529 ดร.เอกวิทย์ ณ.กลาง อธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้สรุปเกี่ยวกับงานวิจัยที่เป็นที่ต้องการของกรมสามัญศึกษาใน 5 ลักษณะ คือ

1. งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีสอนในปัจจุบัน
2. งานวิจัยเกี่ยวกับระบบการบริหาร
3. งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ
4. งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาของภาคชนบทและในเมือง
5. งานวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพและข้อจำกัดของการศึกษาภาคบังคับ

ซารี มณีศรี (2526 : 119) ใ้กล่าวถึงการเงินที่โรงเรียนต้องเกี่ยวข้องว่า มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. เงินงบประมาณ คือ เงินที่ทางราชการจัดสรรให้แก่ส่วนราชการและอนุญาตให้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันไว้ตามวัตถุประสงค์ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย (พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517) เป็นพระราชบัญญัติแม่บทสำหรับเงินงบประมาณ

2. เงินนอกงบประมาณ คือ เงินอื่น ๆ ที่ใช้ในราชการแต่ไม่ได้รับจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งมี 5 ประเภท คือ

- 2.1 เงินบำรุงการศึกษา
- 2.2 เงินที่มีผู้บริจาคโดยระบุดุประสงค์
- 2.3 เงินลูกเสือ
- 2.4 เงินยุวกาชาด
- 2.5 เงินโครงการอาหารกลางวัน

เงินนอกงบประมาณ เป็นเงินที่เป็นรายได้ของโรงเรียนโดยเฉพาะ ที่ได้รับเป็นประจำทุกปีคือ เงินบำรุงการศึกษา ที่หากนับรวมกันทั้งประเทศแล้วมีมูลค่ามากกว่าพันล้านบาท กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยความในมาตรา 24 (2) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517 จึงได้ออกระเบียบว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2520 แก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523 เพื่อให้การบริหารเงินบำรุงการศึกษามีบรรทัดฐานเดียวกัน และกรมสามัญศึกษาได้เน้นให้มีการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาไปในทางที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุดที่สมควรกับที่เป็นเงินบำรุงการศึกษา โดยมุ่งผลประโยชน์ที่จะกลับไปสู่ผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดนั้น ก็ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นสำคัญ จึงควรจะได้มีการวิจัยว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับเงินบำรุงการศึกษานั้น มีการบริหารเงินบำรุงการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษามากน้อยเพียงใด

จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 7 พิจารณาลักษณะภูมิศาสตร์พบว่า มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศใต้

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดลพบุรี ซึ่งอยู่ในเขตการศึกษา 6

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดเลย ซึ่งอยู่ในเขตการศึกษา 9

ทิศตะวันออกเฉียงใต้ อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งอยู่ในเขตการศึกษา 11

จากรายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2527 ซึ่งมีระยะเวลาในการประเมิน ระหว่าง 1 มกราคม - 28 กุมภาพันธ์ 2528 โดยประเมินมาตรฐานโรงเรียนในงานด้านต่าง ๆ เป็นรายจังหวัด ปรากฏว่า ผลการประเมินงานด้านธุรการซึ่งครอบคลุมงานด้านการเงินของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดในจังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ามาตรฐานของกรมสามัญศึกษา ส่วนจังหวัดลพบุรี จังหวัดเลย และจังหวัดชัยภูมิ ที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์นั้น ผลการประเมินงานด้านธุรการของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานของกรมสามัญศึกษา ควรปรับปรุงแก้ไข และผลการประเมินมีความแตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียนด้วย

ผู้วิจัย เป็นข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย โดยศึกษาถึงการบริหารเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา ได้แก่ การวางแผนหาเงิน วางแผนใช้เงิน และวางแผนเพื่อควบคุมและประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษา
2. การอำนวยการเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา ได้แก่ การออกระเบียบและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานที่จะให้มีการปฏิบัติตามระเบียบอย่างถูกต้อง
3. การควบคุมและการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษา ได้แก่ การกำหนดมาตรการ หรือแนวปฏิบัติที่จะให้มีการควบคุม ตรวจสอบการใช้เงินบำรุงการศึกษา รวมทั้งการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาด้วย

เพื่อที่จะนำผลการวิจัย เสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการบริหารเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ทำการศึกษ จำนวน 26 โรงเรียน (ไม่นับรวมโรงเรียนที่เปิดใหม่ในปีการศึกษา 2529) ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 13 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 7 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 2 โรงเรียน
2. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ
  - 2.1 การวางแผนเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา
  - 2.2 การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา
  - 2.3 การควบคุมและการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษา
3. ขอบเขตของประชากร การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยศึกษาจากประชากร 3 กลุ่ม คือ
  - 3.1 กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย
    - 3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
    - 3.1.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการและฝ่ายปกครอง
  - 3.2 กลุ่มเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน
  - 3.3 กลุ่มครู - อาจารย์
4. การศึกษาการบริหารเงินบำรุงการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูล ตั้งแต่ปีการศึกษา 2527 - ปีการศึกษา 2529

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เงินบำรุงการศึกษา หมายถึง เงินที่ส่งที่สถานศึกษาได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์เพื่อ บำรุงการศึกษาของสถานศึกษา นอกเหนือจากงบประมาณรายจ่าย ใต้แก่ เงินที่เรียกเก็บตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520 เงินที่มีผู้บริจาคโดยไม่ระบุวัตถุประสงค์ ค่าระเบียบการและใบสมัคร และเงิน รายได้ต่าง ๆ

การบริหารเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง เงินบำรุงการศึกษา การจัดให้มีการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีระบบ ระเบียบหรือ รูปแบบที่กำหนดขึ้น เพื่อควบคุมและประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษาที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ทางการศึกษามากที่สุด

การศึกษากการบริหารเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การศึกษาที่พิจารณาดัง องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารเงินบำรุงการศึกษา 3 ประการ คือ

1. การวางแผนเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การศึกษาที่ครอบคลุมถึงการ วางแผนหาเงิน วางแผนใช้เงิน และวางแผนเพื่อควบคุมและประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษา

2. การอำนวยการเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การศึกษาที่ครอบคลุม ถึงการออก ระเบียบและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานที่จะให้มีการปฏิบัติตามระเบียบอย่าง ถูกต้อง

3. การควบคุมและการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การศึกษา ที่ครอบคลุมถึงการกำหนดมาตรการหรือแนวปฏิบัติที่จะให้มีการควบคุม ตรวจสอบการใช้ เงินบำรุงการศึกษา รวมทั้งการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาด้วย

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยแยกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนต่ำกว่า 500 คน

ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนที่ทำหน้าที่บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารทั้ง 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการและฝ่ายปกครอง

เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน หมายถึง บุคลากรของโรงเรียนที่ทำหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเงินของโรงเรียนโดยตรง อาจเป็นครูในฝ่ายสนับสนุนการสอนหรือฝ่ายปฏิบัติการสอนก็ได้

ครู - อาจารย์ หมายถึง ครูฝ่ายปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานบริหารหรือหน้าที่ทางการเงินของโรงเรียน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน การอำนวยการ การควบคุมและการประเมินผลการใช้เงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการบริหารเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร
  - 1.1 ประชากรที่จะศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่
    - 1) กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ จำนวน 26 คน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง จำนวน 26 คน รวมเป็นประชากรที่เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 130 คน

2) กลุ่มเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน จำนวน 26 คน

3) กลุ่มครู - อาจารย์ ประกอบด้วยครู - อาจารย์ จำนวน 934 คน

รวมเป็นประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 1,090 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

1) กลุ่มผู้บริหาร ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ จำนวน 26 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง จำนวน 26 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 130 คน

2) กลุ่มเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นกลุ่มเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน จำนวน 26 คน

3) กลุ่มครู - อาจารย์ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากร ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Daryle W. Morgan and Robert V. Krejcie โดยนำประชากรที่เป็นครู-อาจารย์ทั้งหมด จำนวน 934 คน ไปเปิดตาราง ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครู-อาจารย์ จำนวน 271 คน แล้วนำมาเทียบหาสัดส่วนตัวอย่างประชากรเป็นรายโรงเรียน สำหรับการสุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ในแต่ละโรงเรียนนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการจับฉลาก เพื่อให้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรตามจำนวนที่ต้องการ

รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 427 คน

2. ขั้นตอนในการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนหลักการทางทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.2 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2.3 สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
- 2.4 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.5 วิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ
- 2.6 รายงานผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งของข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 26 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ทั้ง 4 ฝ่าย คือฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการและฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานการเงิน และครู - อาจารย์
2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสาร ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม และเป็น การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จะดำเนินการตามลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา หากความถี่ แล้ว นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของการบรรยาย
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา หากความถี่ หากค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา หากความถี่ หากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

การเสนอผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัย ได้กระทำตามลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์

ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง ความหมาย ความสำคัญ
และประเภทของงานธุรการในโรงเรียน การเงินโรงเรียน เงินบำรุงการศึกษา
การบริหารเงินบำรุงการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและ
กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์
ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม แสวงรายการเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่ใช้ประกอบการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วย หนังสือคึกคอราชการ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม
ระเบียบและกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้